

mits in duidelijk onbillijke gevallen, waarin een studie op niet te verantwoorden wijze zou moeten worden beëindigd, afwijking van de richtlijnen mogelijk is. Op een punt acht ik wel een ernstig bezwaar aanwezig, geen klein punt overigens, het zgn. l.b.o., het levensonderhoudbedrag ouders. Daar heeft men te schriel gerekend en op dat punt ware op herziening aan te dringen. De beoordeling van het beleid der regering wordt helaas vertroebeld door het feit, dat het rapport der commissie voor rijksstudietoelagen niet overal gelukkig geformuleerd is. Dat rapport komt echter voor rekening van de commissie, niet van de minister of van het kabinet.¹

De actie der studenten tegen de nieuwe richtlijnen, tegen welke actie op zichzelf niemand bezwaar kan maken, dreigt te verworden tot agitatie. Ook van studenten mag gevraagd worden te oordelen met een rechtvaardig oordeel. Ook van studenten mag gevraagd worden het beleid van een minister in zijn geheel in ogenschouw te nemen en niet uit hoofde van bezwaren tegen een onderdeel het gehele beleid als dom en niet-verantwoord voor te stellen. Ook van studenten mag gevraagd worden, dat zij inzien, dat het beleid van een minister op zulk een belangrijk punt nooit uitsluitend eigen beleid kan zijn, maar collegiaal beleid, kabinetsbeleid is.

Nu de overheid voorshands zekere beperkingen in acht moet nemen, herleeft – en dat is op zichzelf geen kwaad – de verantwoordelijkheid van het particulier initiatief. Particuliere fondsen, voor ons in de eerste plaats het Vrije Universiteitsfonds, moeten meer dan voorheen aanvullend gaan optreden. De mogelijkheden als student zekere hulpdiensten bij het onderwijs te verrichten zullen voorts meer dan de laatste jaren het geval was, moeten worden benut. Dat is geen belasting van de studie, integendeel, de studie zal er te vruchtbaarder door worden.

* * *

Onze buitenlandse zaken gaan een steeds boeiender beeld vertonen. Het in het voorjaar van 1961 onder de titel *De verre naaste* gehouden corpscongres drong in een resolutie bij Directeuren aan op de instelling van een bureau buitenland,

¹) Rapport van de ambtelijke commissie voor rijksstudietoelagen, 's-Gravenhage 1966.